

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 โรงเรียนสฤชดิเดช จังหวัดจันทบุรี

The Effects of Using a Guidance Activity Package Based on Out-of-Classroom Learning Management Technique to Develop Social Adaptation of Prathom Suksa I Students at Saritdidet School in Chanthaburi Province

เขมณัฏฐ์ จันทรวงศา (Khemmanut Chantharasangnawee)¹ วัลภา สบายยิ่ง (Wunlapa Sabaiying)²

นิรนาท แสนสา (Niranart Sansa)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการปรับตัวทางสังคม ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 2) เปรียบเทียบผลการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิค การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามปกติเพื่อพัฒนาการปรับตัวทาง สังคม 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอก หองเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสฤชดิเดช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ห้องเรียนละ 44 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยคือ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน 2) แบบวัดการปรับตัวทางสังคม 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรม แนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน มีผลการปรับตัวทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนมีระดับ การปรับตัวทางสังคมสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านการอยู่ร่วมกัน ด้านการควบคุม อารมณ์ตนเองส่วนด้านเคารพกฎกติกานั้นทั้งสองกลุ่มมีระดับการปรับตัวทางสังคมไม่แตกต่างกัน 3) นักเรียนในกลุ่มทดลอง มีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน การปรับตัวทางสังคม

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ขนงวิภากรแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
wunlapa.Sab@stou.ac.th

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ขนงวิภากรแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were. 1) Comparison of Social Adjustment. The experimental group before and after a series of guidance activities through techniquesbased learning outside of the classroom to improve the social adjustment of Prathomsuksa 1 students. 2) Comparison of social adjustment effects of experimental and control groups before and after using the guideline for social adjustment. 3) To study the students' satisfaction toward learning by using the instructional package by using the learning management technique outside the classroom. The samples used in this study were the Prathom Suksa 1 students in the first semester of the academic year 2018. The experimental group and the control group were 4 4 students each. The instrument used in the research 1) The guidance activities through techniquesbased learning outside the classroom, 2) a social adjustment 3) assess satisfaction with guidance activities through techniquesbased learning outside the classroom. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and testing the value of the research findings were as follows: 1) The experimental group received the instructional package using the learning management technique outside the classroom. 2) The students in the experimental group using the instructional technique, using the learning management technique outside the classroom, had the adaptive level. The results showed that there was a significant difference at the .05 level in terms of cohabitation. Regarding respect for the rules, the two groups had no social adjustment. 3) Students in the experimental group were satisfied with the level of satisfaction of the activity-based learning outside the classroom.

Keywords: Activity guidance, Learning outside the classroom, The social adaptation

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

สภาพสังคมปัจจุบันทำให้เราต้องเผชิญความกดดันและความตึงเครียดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนเราจึงต้องเรียนรู้การปรับตัวตั้งแต่แรกเกิดไปจนตลอดชีวิต เพื่อให้เข้ากับสังคมที่อยู่ได้โดยปกติสุข บุคคลที่มีทักษะทางสังคมจะสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในครอบครัว ชุมชน และสังคมได้อย่างมีความสุข มีการยอมรับและเข้าใจในสภาพแวดล้อมของตนเอง เด็กจึงมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวตลอดเวลา ดังนั้นกระบวนการปรับตัวทางสังคมเป็นกระบวนการสำคัญที่เด็กจะได้เรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตัวในสังคมที่ถูกต้อง โดยนำกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันมาให้นักเรียนได้สัมผัสกับประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้ และได้ฝึกปฏิบัติ นักเรียนได้สัมผัส ทดลอง และได้เรียนรู้จากของจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบไม่ถูกจำกัดในห้องเรียน เป็นสิ่งที่เด็กไม่รู้สึกรู้สิด เพราะไม่เน้นวิชาการและได้รับความสนุกสนานในการทำกิจกรรม ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนมาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และได้สัมผัสกับการทำกิจกรรมนอกห้องเรียน เน้นสร้างความเข้าใจในสังคมที่อยู่ร่วมกัน รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือ ไม่เห็นแก่ตัวต่อสิ่งรอบข้าง ทำให้เด็กได้เข้าใจในความต้องการของตนเอง อีกทั้งยังช่วยจัดการด้านความรู้สึกต่อตนเอง ต่อคนรอบข้าง รู้จักการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือเพื่อน รู้จักข้อตกลงทางสังคม รู้จักการรอคอยและมีความอดทนต่อสิ่งเร้าต่างๆได้

วินิตดา ปิยะศิลป์ (2546) กล่าวว่า การที่เด็กจะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดี จะต้องมาจากรากฐานครอบครัวที่มีความรัก เอื้ออาทร มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ความรู้สึกว่ามีคนรัก ห่วงใยและมีผู้ที่จะเดินเคียงข้าง ช่วยเหลือในยามที่ต้องการเมื่อประสบกับปัญหา ชื่นชมความดีในความสามารถของเด็กแต่ละคนอย่างเหมาะสม เป็นหนทางที่ช่วยให้เด็ก มีความรู้สึกดีต่อตนเอง เชื่อมมั่นในความสามารถของตนเอง มีอารมณ์มั่นคง ภาวภูมิใจในตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น จากการเรียนรู้ภายในบ้าน ครอบครัว รั้วโรงเรียนอนุบาล ขยายสู่การเรียนรู้ในโรงเรียนประถม และโลกแห่งความเป็นจริง สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ในวัยนี้ล้วนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กสะสมประสบการณ์ ชีวิต รากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้คือ ร่างกายที่แข็งแรง อารมณ์และจิตใจที่ร่าเริง และต้องมีการฝึกฝนทักษะต่างๆ อย่างมีขั้นตอนเป็นลำดับจากง่ายไปยาก เด็กสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและจากสภาพแวดล้อม เด็กจึงต้องการแบบอย่างที่ดี จากบุคคลรอบข้างเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง เด็กวัยประถมต้นนั้น สามารถพูดคุยกอธิบายเหตุผลได้มากขึ้นกว่าวัยอนุบาล แต่ยังมีข้อจำกัดในการรับรู้ ในช่วงแรกต้องใช้วิธีทำงานไปด้วยกัน หรือควบคุมให้เด็กได้ทำในสิ่งที่สมควร จนเด็กทำได้เองเป็นนิสัย การให้เด็กวัยเรียนรู้จักกับทุกอารมณ์ ความรู้สึกที่ผ่านเข้ามา และช่วยให้เขาสามารถหาทางออกที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานของการแก้ปัญหา รู้จักควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง และปรับตัวในสังคมอย่างเหมาะสม โดยฝึกฝนแนะนำ ให้คำชมเมื่อเด็กทำได้ดี และแก้ไขชักจูง แนะนำเมื่อเด็กทำตัวไม่เหมาะสม จะเป็นการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นทักษะหรือศิลปะในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การชี้ให้เด็กเห็นถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล มองข้ามความไม่ถูกใจ ชี้ให้เห็นข้อดีของคนอื่น การแสดงอารมณ์อย่างเหมาะสม เรียนรู้เรื่องความมีน้ำใจ เป็นนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักผิดหวัง และรู้จักหาทางขจัดความรู้สึกผิดหวังไม่ให้มีมากหรือนานเกินไป พยายามทำใหม่ในครั้งต่อไป จะเป็นการเสริมสร้างทักษะของการควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก การแก้ปัญหาหรือหาทางออก และการปรับตัว ซึ่งจะเป็นฐานให้แก้ปัญหาที่ซับซ้อนเพิ่มขึ้นเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เด็กวัยเรียนควรรับผิดชอบเรื่องส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ และรับผิดชอบงานส่วนรวมเป็นบางส่วน ฝึกให้เด็กช่วยตัวเองมากที่สุด เช่น อาบน้ำ แต่งตัว กินอาหาร จัดกระเป๋านักเรียน การฝึกอย่างสม่ำเสมอ จะเป็นพื้นฐานการสร้างวินัยในตนเอง จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบในหน้าที่ และยังเป็นการฝึกบริหารเวลาและชีวิต ฝึกทักษะการแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับตัวเองตั้งแต่ยังเล็ก ความคิดของเด็กวัยนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

จึงยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง คิดและมองโลกในมุมมองของคนอื่นได้มากขึ้น เข้าใจ ความรู้สึกของคนอื่น และทำให้ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดี เมื่อเด็กเรียนรู้ที่อยู่ในกติกาต่างๆ และปฏิบัติจนเกิดความเคยชินจึงค่อยสอนในเรื่องของความยืดหยุ่นและความแตกต่าง

บุบผา เรืองรอง (2556) ได้กล่าวว่า เด็กวัยนี้เมื่อไปโรงเรียนจะมีความเข้าใจภาษามากขึ้น และจะเริ่มลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ผลจากการพัฒนาการดังกล่าวจะทำให้เด็กสามารถสร้างสังคมกับบุคคลอื่น และอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น แต่ขณะเดียวกันเด็กวัย 6-9 ปี จะไม่สนใจผู้ใหญ่เหมือนเด็กปฐมวัย พัฒนาการนี้สอดคล้องกับนักจิตวิทยาที่กล่าวถึงลักษณะการพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยนี้ เช่น Sigmund Freud (baanjomyut.com สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2561) เชื่อว่า เด็กวัยนี้จะมุ่งความสนใจไปที่พัฒนาการด้านสังคมและสติปัญญา เป็นช่วงที่เด็กๆ จะถูกมองว่า “แสนรู้” หรือ “แก่แดด” ชอบพูดอะไรที่ดูเป็นผู้ใหญ่ เด็กจะสนใจในทุกๆ เรื่อง พร้อมทั้งจะเรียนรู้การมีเหตุผล และผิดชอบชั่วดี ในช่วงนี้เด็กจะเรียนรู้บทบาททางเพศมากขึ้น จะเล่นหรือจับกลุ่มกับเพศเดียวกัน เริ่มมีเพื่อนสนิทกับเพศเดียวกัน สำหรับเด็กวัย 6-9 ปี จะอยู่ในระยะแฝง (The latency stage) เป็นระยะที่เก็บกดความพึงพอใจทางเพศไว้ จะไม่มีบริเวณใดในส่วนต่างๆ ของร่างกายที่จะเป็นบริเวณแห่งความพึงพอใจ นักจิตวิทยาหลายคนก็เห็นด้วยกับฟรอยด์ ว่าเหตุการณ์ในวัยเด็ก มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางสังคมไม่น้อย แต่ทว่าทศวรรษวิจารณ์ ฟรอยด์ในเรื่องการตอกย้ำ “สัญชาตญาณเพศ” (Sexuality) ในวัยเด็ก ในขณะที่เพิกเฉยต่ออิทธิพลของปัจจัยทางสังคมและการรับรู้ (Cognitive) การวิจัยด้วยวิธี “แนวราบ” หลายครั้ง ก็แสดงให้เห็นว่า เด็กอาจเอาชนะปัญหาที่เผชิญใน 5 ปีแรกได้ แล้วยังมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพได้ ซึ่งตรงข้ามกับการพยากรณ์ของฟรอยด์ แต่ก็เหมือนกับฟรอยด์ตรงที่ว่า หากเด็กได้รับการสนองตอบมากเกินไป หรือน้อยเกินไปในขั้นตอนใด เด็กก็จะยึดติด (Fixated) อยู่ในขั้นตอนนั้นๆ จนเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการทางสังคมตามปกติ จุดเด่นของทฤษฎีเอริกสันและฟรอยด์ อยู่ที่ทั้งสองอธิบายพัฒนาการทางสังคมในองค์รวม ตั้งแต่แรกเกิดจนเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว นอกจากนี้ พัฒนาการนี้ไปสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม ของ Erik H. Erikson (Psychosocial development) (krupatom.com สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2561) อยู่ในขั้นความขยันหมั่นเพียรกับความรู้สึกลำบาก เด็กในวัยนี้ (ช่วง 6 – 12 ปี) จะเริ่มเข้าเรียนและต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น มีพัฒนาการทางด้านความขยันขันแข็ง โดยพยายามคิดทำ คิดผลิตสิ่งต่างๆ ให้เหมือนผู้ใหญ่ด้วยการทู่แท้ทั้งกำลังกายและกำลังใจ ถ้าเขาได้รับคำชมเชยก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดกำลังใจ มีความมานะพยายามมากขึ้น แต่ถ้าตรงกันข้ามเด็กไม่ได้รับความสนใจหรือผู้ใหญ่แสดงออกมาให้เขาเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไร้ค่าเขาจะรู้สึกต่ำต้อย ศรีเรือน แก้วกังวาน (2540) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของเด็กในช่วงอายุ 6 – 9 ปีว่า มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากมีพัฒนาการอย่างช้าๆ ซึ่งได้แก่ 1. พัฒนาการทางร่างกาย เด็กจะคล่องตัวในการเคลื่อนไหวมากขึ้น 2. พัฒนาการทางอารมณ์ เด็กจะเริ่มมีการควบคุมอารมณ์มากขึ้นเด็กวัยนี้จะมีแต่ความสนุกสนานในการทำกิจกรรมต่างๆจนขาดความรับผิดชอบ 3. พัฒนาการทางสังคม เด็กจะไม่มีกแบ่งเพศในการทำกิจกรรม ลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เริ่มให้ความสำคัญกับเพื่อนมากขึ้น 4. พัฒนาการทางสติปัญญา เด็กจะเริ่มเรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้น รู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจ พฤติกรรมในการปรับตัวทางสังคมในเด็กวัย 6 ขวบขึ้นไปจากเดิมที่เด็กใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่บ้าน แต่เด็กในวัยนี้ใช้เวลาเต็มวันอยู่ที่โรงเรียน จึงเป็นการออกสู่สังคมภายนอกอย่างจริงจัง เด็กจะได้เรียนรู้ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะการปรับตัวที่โรงเรียน ทั้งเรื่องการเรียนการอยู่ในกฎระเบียบ การทำให้ครูพอใจ ความสัมพันธ์กับเพื่อน จะมีพัฒนาการที่รวดเร็วทั้งร่างกาย จิตใจ ความคิด การใช้ภาษา มีพัฒนาการของตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคงในสังคม มูรณี หะมะลง (2558). ช่วงที่เด็กเรียนหนังสือในช่วงชั้นประถมศึกษา จะถูกประทับประคองน้อยลงจากวัยอนุบาล การปรับตัวจึงเป็นการสะท้อนถึงทักษะการดำเนินชีวิตในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นรูปแบบ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปตามพัฒนาการ ตามสถานการณ์ในชีวิตและในสังคม ขั้นตอนการปรับตัวทางสังคมในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน นอกจากนี้ยังโดดเด่นด้วยลักษณะของตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความท้าทายในการเข้าเรียนเป็นภาคแรกของการศึกษา เพราะนี่คือการเปลี่ยนแปลงสถานที่ของเด็กที่อยู่ในระบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ความเครียดจิตใจและอารมณ์เพิ่มมากขึ้น การเรียนรู้ของเด็กที่กำลังก้าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนใหม่เข้าสู่การเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อฝึกทักษะทางสังคมให้เด็กอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ ทั้งเพื่อนและครูที่แปลกหน้า ลดความคนเห็นแก่ตัว ต้องการรู้จักเพื่อนใหม่มากขึ้น ฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ลดความกังวลและความหวาดระแวงลงไป ลดความเครียดของจิตใจและอารมณ์ งานอดิเรก ครูอาจให้เล่นผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน เรียนดนตรี เล่นกิจกรรมกลางแจ้ง ทัศนศึกษานอกสถานที่ การไปศึกษานอกสถานที่ทำให้เด็กรู้สึกตื่นเต้น ช่วยกระตุ้นการรับรู้และการเรียนรู้ของเด็ก โดยธรรมชาติ ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือครูในโรงเรียนจึงต้องมีส่วนช่วยในการปรับตัวของเด็กให้มีทักษะทางสังคมเพื่อจะได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การให้เด็กเรียนรู้จักกับทุกอารมณ์ ความรู้สึกที่ผ่านเข้ามาและช่วยให้เขาสามารถหาทางออกที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานของการแก้ปัญหา แนะนำเมื่อเด็กทำตัวไม่เหมาะสม จะเป็นการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ หรืออีคิว ซึ่งเป็นทักษะและศิลปะในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่อยู่ ดี มีสุขได้ ไม่ได้หมายความว่าต้องได้รับประสบการณ์ชีวิตที่ดี ที่พอใจตลอดเวลา ตรงกันข้ามความรู้สึกไม่พอใจ ที่เหมาะสมกับวัย เป็นอีกสิ่งหนึ่งช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ ปรับตัวและแก้ปัญหา อีกทั้งยังเป็นการเติมความเข้มแข็งให้กับชีวิตของเด็กอีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนนั้นช่วยลดความกดดัน ความตึงเครียด ช่วยคลายความวิตกกังวล และกิจกรรมยังให้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนรู้กฎกติกา เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน และเรียนรู้การควบคุมอารมณ์ในขณะที่ทำกิจกรรม นำไปสู่การปรับตัวทางสังคมในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น การเตรียมพร้อม การเรียนรู้ และการปรับตัวทางสังคม เพื่อให้ นักเรียนทุกคนอยู่อย่างมีความสุขภายในโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุฤติเดช จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม เพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุฤติเดช จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา และเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อน และหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสฤติเดช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 7 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 304 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสฤติเดช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 88 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 44 คน และกลุ่มควบคุม 44 คน โดยใช้วิธีการการสุ่มแบบกลุ่ม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปรับตัวก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม การใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนมี 3 ด้าน ดังนี้

1. การเคารพกฎกติกา
2. การอยู่ร่วมกัน
3. การควบคุมอารมณ์ตนเอง

3. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนจำนวน 11 กิจกรรม

ตัวแปรตาม คือ การปรับตัวของนักเรียนแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านการเคารพกฎกติกา ด้านการอยู่ร่วมกันและด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบมีกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest – Posttest Control Group Design) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสฤติเดช จังหวัดจันทบุรี ห้องเรียนปกติจำนวน 7 ห้องเรียน รวม จำนวน 304 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งได้มาโดย การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

1. ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม จากห้องเรียนปกติ 7 ห้องเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียน 88 คนแบ่ง เป็นกลุ่มทดลอง 44 คน กลุ่มควบคุม 44 คน

2. ทำแบบวัดเพื่อสำรวจการปรับตัวทางสังคมของนักเรียน จำนวน 44 คนตอบ ก่อนการทำกิจกรรม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบวัดการปรับตัวทางสังคมและชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. แบบวัดการปรับตัวทางสังคม

1.1 ลักษณะของแบบวัดการปรับตัวทางสังคม

แบบวัดการปรับตัวทางสังคม ยึดลักษณะสำคัญที่แสดงถึงการพัฒนาการปรับตัวทางสังคม ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเคารพกฎกติกา 8 ข้อ ด้านการอยู่ร่วมกัน 8 ข้อ และด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง 8 ข้อ รวมทั้งสิ้น 24 ข้อ

แบบวัดการปรับตัวทางสังคมมีลักษณะเป็นคำถามที่เกี่ยวกับตัวแปรตาม เป็นคำถามปลายปิด แบบใช่ - ไม่ใช่ โดยมี 2 ตัวเลือก ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการปรับตัวทางสังคม เป็นข้อเลือกตอบคือ ใช่ กับ ไม่ใช่ โดยแต่ละข้อเป็นการบอกเล่าเกี่ยวกับพฤติกรรม ความรู้สึก ความเชื่อที่มีต่อตนเอง ทั้งทางบวกและทางลบ จำนวน 24 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผล

คำถามมีลักษณะตรงตามตัวแปรตาม เป็นลักษณะเป็นคำถามปลายปิด โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538, หน้า 8 - 11) ดังนี้

ข้อที่มีความหมายทางบวก คือ ข้อที่ 1,2,3,5,6,7,8,10,11,12,13,14,15,16,17,19,23,24

ให้คะแนน ดังนี้

ใช่ ให้คะแนน 1

ไม่ใช่ ให้คะแนน 0

ข้อที่มีความหมายทางลบ คือข้อที่ 4,9,18,20,21,22

ให้คะแนน ดังนี้

ใช่ ให้คะแนน 0

ไม่ใช่ ให้คะแนน 1

2.1 ลักษณะของชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน ประกอบด้วย หัวเรื่องที่ สำคัญ 5 หัวเรื่อง คือ

1. ปฐมนิเทศและสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง
2. การเคารพกฎกติกา
3. การอยู่ร่วมกัน
4. การควบคุมอารมณ์ตนเอง
5. การปัจฉินิเทศ

2.2 ขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน

2.2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการปรับตัวทางสังคมจากเอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2.2.2 สร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนให้สอดคล้องกันระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม

2.2.3 นำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคม

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำเรื่องขออนุญาตหนังสืออนุมัติการทำวิจัยเชิงทดลอง จากแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้บริหารโรงเรียนสฤทธิดีเดช จังหวัดจันทบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและการใช้สถานที่ในการดำเนินการวิจัย

2. ประสานงานแจ้งกับหัวหน้างานแนะแนวของโรงเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ขอความร่วมมือและประสานงานจากครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ท่านอื่น ในการทำกิจกรรมของกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มตัวอย่าง

4. นำแบบวัดการปรับตัวทางสังคม (Pre-test) ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 88 คน

5. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองทำกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนไว้ทั้ง 11 แผนกิจกรรม เวลาในการทำกิจกรรม 1 ชั่วโมง/กิจกรรม ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันพุธและวันศุกร์ เริ่มตั้งแต่วันที่ สัปดาห์สุดท้ายของเดือนพฤษภาคม จนถึงเดือนมิถุนายน 2561

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำเรื่องขออนุญาตหนังสืออนุมัติการทำวิจัยเชิงทดลอง จากแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้บริหารโรงเรียนสฤทธิดีเดช จังหวัดจันทบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและการใช้สถานที่ในการดำเนินการวิจัย

2. การดำเนินกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้ประสานงานแจ้งกับหัวหน้างานแนะแนวของโรงเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสฤทธิดีเดช จังหวัดจันทบุรี ดังนั้นการดำเนินการวิจัยจึงขอความร่วมมือและประสานงานจากครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ท่านอื่น ในการทำกิจกรรมของกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ

สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent) และสถิติการทดสอบค่าทีที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม

ประเด็นที่ประเมิน	N	$\bar{X}$		S.D.		t	Sig.
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง		
ด้านเคารพกฎกติกา	44	6.50	7.45	.93	.50	- 5.76	.001*
ด้านการอยู่ร่วมกัน	44	6.36	7.68	.75	.52	- 8.90	.000*
ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง	44	5.68	7.64	.74	.53	-16.09	.000*
ด้านรวม	44	18.55	22.75	1.90	.62	-13.90	.000*

* $p < .05$

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการปรับตัวทางสังคมในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเท่ากับ 18.55 และ 22.75 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.90 และ .62 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า

การปรับตัวทางสังคมด้านการเคารพกฎกติกาในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนด้านสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเท่ากับ 6.50 และ 7.45 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .93 และ .50 ตามลำดับ

การปรับตัวทางสังคมด้านการอยู่ร่วมกัน ในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนด้านสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเท่ากับ 6.36 และ 7.68 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .75 และ .52 ตามลำดับ

การปรับตัวทางสังคมด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนด้านสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเท่ากับ 5.68 และ 7.64 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 และ .53 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม

ประเด็นที่ประเมิน	N	$\bar{X}$		S.D.		t
		กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	
ด้านการเคารพกฎกติกา	44	7.18	6.50	.84	.93	3.609*
ด้านการอยู่ร่วมกัน	44	6.93	6.36	.63	.75	3.861*
ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง	44	5.68	7.09	.68	.74	9.327*
ด้านรวม	44	18.56	18.03	.68	.54	8.751*

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวทางสังคมของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มควบคุมเท่ากับ 18.56 และกลุ่มทดลอง 18.03 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมเท่ากับ .68 กลุ่มทดลองเท่ากับ .54 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากแยกเป็นรายด้านจะพบว่า

ด้านการเคารพกฎกติกา นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 7.18 นักเรียนในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนน 6.50 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนในกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .84 กลุ่มทดลองเท่ากับ .93 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ด้านการอยู่ร่วมกัน นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.93 นักเรียนในกลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ย 6.36 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนในกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .63 กลุ่มทดลองเท่ากับ .75 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.68 นักเรียนในกลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ย 7.09 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนในกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .68 กลุ่มทดลองเท่ากับ .74 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม

ประเด็นที่ประเมิน	N	$\bar{X}$		S.D.		t	Sig.
		กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง		
ด้านเคารพกฎกติกา	44	7.18	7.45	.13	.50	1.84	.070
ด้านการอยู่ร่วมกัน	44	6.93	7.68	.63	.52	6.13	.000*
ด้านการควบคุมอารมณ์							
ตนเอง	44	7.09	7.64	.53	.68	4.21	.000*
ด้านรวม	44	21.15	22.75	1.24	.62	7.64	.000*

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการปรับตัวทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 22.75 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 21.15 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองเท่ากับ 1.24 และกลุ่มควบคุม .62 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า

ด้านการเคารพกฎกติกา ในกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย จึงไม่นับนัยสำคัญทางสถิติโดยกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

7.45 ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มควบคุมเท่ากับ 7.18 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองเท่ากับ .50 และกลุ่มควบคุมเท่ากับ .13 ตามลำดับ

ด้านการอยู่ร่วมกัน ในกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านการอยู่ร่วมกันสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 7.68 ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มควบคุมเท่ากับ 6.93 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองเท่ากับ .52 และกลุ่มควบคุมเท่ากับ .63 ตามลำดับ

ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ในกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านการควบคุมอารมณ์ตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง เท่ากับ 7.64 ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มควบคุมเท่ากับ 7.09 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองเท่ากับ .68 และกลุ่มควบคุมเท่ากับ .53 ตามลำดับ

จากตารางที่ 1 – 3 แสดงให้เห็นว่าการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการปรับตัวทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปรับตัวทางสังคมหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านจะเห็นได้ว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีความแตกต่างกันใน 2 ด้าน คือ ด้านการอยู่ร่วมกันและด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ส่วนด้านการเคารพกฎกติกานั้น หลังการทดลองพบว่าทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการสอบถามจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม

ที่	ข้อความถาม	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ฉันรู้สึกว่าการเรียนมีความสนุกสนานไม่น่าเบื่อ	3	0.00	มาก
2	ฉันได้เรียนรู้ จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว	2.80	0.43	มาก
3	ฉันเห็นว่าทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	2.90	0.41	มาก
4	ฉันได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม	2.90	0.29	มาก
5	ฉันกล้าแสดงออกมากขึ้น	2.80	0.49	มาก
6	ฉันเคารพ กฎ กติกา ในการทำกิจกรรม	2.80	0.45	มาก
7	ฉันปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี	2.80	0.52	มาก
8	ฉันเห็นว่าเพื่อนๆมีความรักและสามัคคีกัน	2.60	0.66	มาก
9	ฉันมีระเบียบวินัย และจัดเก็บสิ่งของได้เป็นระเบียบ	2.80	0.43	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

10	ฉันรู้จักอดทน และรู้จักการรอคอย	2.90	0.25	มาก
11	ฉันได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การแบ่งปันและการช่วยเหลือกัน	2.80	0.37	มาก
12	ฉันมีความสุขในการทำกิจกรรม	2.90	0.35	มาก
รวม		2.83	4.65	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสฤติเดชจันทร์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 2.83

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมาสรุปและอภิปรายการวิจัยตามประเด็นดังนี้

1. เปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมเท่ากับ 22.75 คะแนน สูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคม คิดเป็นคะแนนร้อยละ 94.79 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 คือเพื่อเปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวทางสังคมหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนมีคะแนนการปรับตัวทางสังคม สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน

2. เปรียบเทียบผลการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมการแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่าด้านการอยู่ร่วมกันและด้านการควบคุมอารมณ์ตนเองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านการเคารพกฎกติกา นั้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมาก จากการสังเกตในระหว่างการวิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสนใจ ให้ความร่วมมือ มีความกระตือรือร้น สนุกสนาน ในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี และอาจเนื่องด้วยว่าพื้นที่ในการจัดกิจกรรมเป็นด้านนอกห้องเรียนที่ไม่ถูกจำกัดแค่การอ่านและเขียนเท่านั้น ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ_อรุณฯ ลิ้มศิริ (2560 : บทคัดย่อ) พบว่า

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

การเรียนรู้นอกห้องเรียนเป็นการขยายประสบการณ์เรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ มีเจตคติ และเกิดความ ตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม การศึกษานอกห้องเรียนมีลักษณะเป็นสหวิทยาการที่บูรณาการศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ที่เพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะที่สำคัญๆ รวมถึง ทักษะการสังเกต การตั้งคำถาม การคิด เชิงวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร การท างานร่วมกัน และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ การศึกษานอกห้องเรียนยัง ส่งเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้และการคิดในระดับสูงซึ่งเป็นแนวคิดหลักของการ เรียนรู้และการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การศึกษานอกห้องเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนและปลูกฝัง คุณลักษณะของการเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิตอีก

การเรียนรู้ นอกห้องเรียนจะสามารถเข้ามาช่วยพัฒนาศักยภาพของเยาวชน ด้านการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ พัฒนา ทักษะ จากการที่ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนได้เรียนรู้และเกิดความเข้าใจ ในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างลึกซึ้ง

จากการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการปรับตัวทาง สังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การใช้ชุดชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน นั้นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรปรับชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนให้เข้ากับบริบทของ นักเรียนและโรงเรียนนั้นๆ

1.2 ครูผู้สอนต้องมีครูผู้ช่วยในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน ในขณะที่ ทำกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อจะได้ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง

1.3 ในขณะที่ทำกิจกรรม ครูผู้สอนควรมีเครื่องขยายเสียง เพื่อช่วยในการสื่อสารที่ชัดเจนกับนักเรียนในการทำ กิจกรรมและการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูผู้สอนควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาการปรับตัวทางสังคมในระดับชั้นอื่นๆ และต้องปรับเนื้อหาให้เข้ากับนักเรียนตามแต่ละช่วงวัย

2.2 ครูผู้สอนควรปรับใช้แผนให้มีความน่าสนใจมากกว่านี้ เพราะการเรียนรู้นอกห้องเรียนสามารถบูรณาการไป ใช้ได้ในทุกวิชา

เอกสารอ้างอิง

จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์. (2545). สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สำนักอธิการบดี ญาณฐา สวยศด. (2549). การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความ บกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ ศบ.ม.เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ดวงเดือน พันธุมาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. (2524). ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

- นักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ทิตนา แคมมณี. (2558). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 10).
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- บัวกนก วัชรปรีดา. (2545). การผสมผสานทางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาบ้านท่ามะไฟหวานแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ.
(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)
- ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. (2530). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาการเด็ก. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก
หน่วยที่ 2. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
มณฑินี นามบุญ. (2545). การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสันติวิทยา จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- วรารณ ตระกูลสถิตย์. (2545). จิตวิทยาการปรับตัว. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วัฒนา พัทธราณี. (2531). หลักการแนะแนว = Principle of guidance. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา
- วันดา ปิยะศิลป์. (2546). คู่มือการเลี้ยงลูกตอนวัย 6-12 ปี สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี. กรุงเทพฯ : ครูสภาจำกัด
ศศิพัชร จำปา. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์
เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์.” Veridian E-Journal, Silpakorn University 9, 2
(พฤษภาคม-สิงหาคม): 1158-1169.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. (2555). พัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนา
เด็กและครอบครัว.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ จิตระดับ และอรชร ตูลานันท์. (2551). พัฒนาการนำสู่การเลี้ยงดูลูกหลานเรื่องวัยประถมศึกษา (อายุ 6 ปี - 12ปี).
กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมดาเพรสจำกัด.
- สิรินทร์ ลัดดาภิบาล บุญเชิดชู และมุจลินทร์ กลั่นหวล. (2559). กิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ของเด็ก
ปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. Veridian E-Journal, Silpakorn University 9, 3 (กันยายน-ธันวาคม): 1550-1562.
- อรนุช ลิ้มศิริ. (2560). การศึกษานอกห้องเรียนเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร
10, 3 (กันยายน-ธันวาคม).
- อลงกรณ์ จุฑาเกตุ. (2557). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร. Veridian E-
Journal, Silpakorn University 7, 3 (กันยายน-ธันวาคม): 1113-1124..
- Plotnik, Rod. (2002). Introduction to Psychology (6th Ed). Pacific Grove, CA: Wadsworth-Thompson
Learning. Major Theories of Personality Development by Kendra Cherry, About.com Guide -
<http://psychology.about.com/od/personalitydevelopment/a/personality-dev.htm> [2013, April 14].